

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت دریافت دکترای دندانپزشکی

موضوع:

بررسی تغییرات تعداد ضربان قلب در هنگام خارج کردن دندانهای خلفی فک پایین

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر بهلولی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر معینی

نگارش:

کیانوش کیانی

چکیده

زمینه و هدف

گاهی اوقات در انجام جراحیهای که در ناحیه دهان صورت می گیرد با عوارضی مانند کاهش ضربان قلب و حتی ایست قلبی مواجه می شویم که با مکانیزم های موجود قابل تفسیر نمی باشند .

از طرفی یکی از اعمالی که به صورت معمول در کلینیک های دندانپزشکی انجام می شود ، عمل کشیدن دندان به دلایل مختلف می باشد که در حین انجام این عمل در عین سادگی گاه اتفاقات و عوارض ناخواسته گریبانگیر بیمار می شود و مشکلاتی را برای بیمار و دندانپزشک بوجود می آورد.

شاید یکی از مهمترین و معمول ترین عوارض حین عمل کشیدن دندان ، غش کردن (faint) بیمار است که از اثرات مربوط به سیستم عصبی بوده و با کاهش ضربان قلب نیز همراه است . به همین دلیل بر آن شدیم تا میزان ضربان قلب را در هنگام خارج کردن دندان بیمار ثبت نموده و تغییرات ضربان قلب را در هنگام خارج کردن دندان مورد بررسی قرار دهیم و ببینیم که آیا ضربان قلب تغییر می کند یا خیر و اگر تغییری هست به چه صورت می باشد .

موارد و روشها :

ابتدا هدف ازاین تحقیق برای بیمار بیان شد و رضایت نامه ای که از قبل آماده شده بود توسط بیمار تکمیل گردید. بعد از قرار گرفتن بیمار در صندلی دندانپزشکی و قبل از انجام عمل بیحسی موضعی دستگاه Pulse Oxymeter به بیمار متصل شد و ضربان قلب بیمار ثبت گردید . سپس بار دیگر در حین خارج کردن دندان و در نهایت بعد از انجام عمل خارج کردن دندان ضربان قلب بیمار در پرسشنامه مخصوص بیمار ثبت گردید. در نهایت نتایج بدست آمده از بیماران به روش Paired T-Test مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها :

در این پروژه ۶۱ بیمار مورد بررسی قرار گرفتند که میانگین ضربان قلب آنها در سه مرحله قبل ، حین و بعد از خارج کردن دندانها به ترتیب ۸۸ ، ۸۶ و ۸۱ بودند. عوارض خاص دیگری بجز کاهش ضربان قلب مشاهده نشد . مقایسه تغییرات ریت قلبی در سه مرحله قبل و حین ، حین و بعد ، قبل و بعد تفاوت آماری معنی دار ($P \text{ value} < 0.05$) داشتند .

نتیجه گیری :

نتایج بدست آمده اختلاف معنی دار میانگین ضربان قلب در بین هر سه مرحله قبل ، حین و بعد از خارج کردن دندان را نشان می دهد . نیز کاهش در تعداد ضربان قلب مشاهده می شود که می تواند در ارتباط با رفلکس تری ژمینو کاردیاک باشد ، که آن هم به واسطه ارتباطاتی است که بین هسته اصلی عصب تری ژمینو و عصب واگ وجود داشته ، انتقال تحریکات به عضله قلب و کاهش ضربان قلب را موجب می شود . البته اثبات موضوع مطرح شده نیاز به کار و تحقیق بیشتر در این زمینه دارد .